

KOMISIJOS REKOMENDACIJA

2006 m. rugpjūčio 17 d.

dėl deoksinivalenolio, zearalenono, ochratoksino A, T-2 ir HT-2 ir fumonizinių gyvūnų pašarams skirtuose produktuose

(Tekstas svarbus EEE)

(2006/576/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

ninės kilmės maisto produktai turi tik labai nedidelį poveikį su maistu suvartojamo ochratoksino kiekiui.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 211 straipsnio antrą įtrauką,

kadangi:

- (1) Europos maisto saugos tarnyba (EMST) Komisijos prašymu 2004 m. birželio 2 d. pareiškė nuomonę dėl mikotoksinų deoksinivalenolio ⁽¹⁾ 2004 m. liepos 28 d. – dėl zearalenono ⁽²⁾ 2004 m. rugsėjo 22 d. – dėl ochratoksino ⁽³⁾ ir 2005 m. birželio 22 d. – fumonizinių ⁽⁴⁾.
- (2) Visose nuomonėse daroma išvada, kad visi keturi mikotoksinais turi toksinį poveikį kelioms gyvūnų rūšims. Iš pašarų į mėsą, pieną ir kiaušinius deoksinivalenolis, zearalenonas, ochratoksinas ir fumonizinais B1 ir B2 patenka tik labai mažais kiekiais, todėl gyvūninės kilmės maisto produktai neturi didelio poveikio žmogaus bendrai suvartojamam šių toksinų kiekiui. Ochratoksinas A gali patekti iš pašarų į gyvūninės kilmės maisto produktus, tačiau poveikio vertinimas rodo, kad gyvū-

- (3) Šiuo metu duomenų apie gyvūnų pašarams skirtuose produktuose esančius T-2 ir HT-2 toksinus yra labai mažai. Būtina nedelsiant parengti ir patvirtinti tikslios analizės metodą. Tačiau yra požymių, kad gyvūnų pašarams skirtuose produktuose esantys T-2 ir HT-2 toksinai gali kelti susirūpinimą. Todėl būtina sukurti tikslių analizės metodą, surinkti daugiau duomenų apie toksinų T-2 ir HT-2 paplitimą ir atlikti daugiau mokslinių tyrimų, susijusių su veiksniais, lemiančiais toksinų T-2 ir HT-2 koncentraciją grūduose ir grūdų produktuose, ypač avižose ir avižų produktuose.

- (4) Atsižvelgiant į 1 konstatuojamojoje dalyje minėtų mokslinių nuomonių išvadą, į patikimų duomenų apie toksinus T-2 ir HT-2 trūkumą ir į didelį metinių šių mikotoksinų koncentracijos svyravimą, tikslinga surinkti daugiau duomenų apie šiuos mikotoksinus įvairiose pašarinėse medžiagose ir pašaruose, neapsiribojant duomenimis, surinktais vykdant koordinuotos kontrolės programas 2002 m. ⁽⁵⁾, 2004 m. ⁽⁶⁾ ir 2005 m. ⁽⁷⁾.

- (5) Tikslinga pateikti orientacines vertes, kuriomis valstybės narės galėtų vadovautis nustatydamos, ar grūdai ir grūdų produktai bei kombinuotieji pašarai yra priimtini ir kurios padėtų išvengti įvairių valstybių narių priimtų verčių skirtumų bei galimo konkurencijos iškraipymo.

- (6) Orientacines vertes valstybės narės turėtų taikyti nuo 2007 m. spalio 1 d. tik fumoniziniui B1 + B2, kad būtų laikomasi 2005 m. birželio 6 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 856/2005, iš dalies keičiančiame Reglamente (EB) Nr. 466/2001 nuostatas dėl *Fusarium* toksinų ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) mokslininkų grupė teršalų maisto grandinėje klausimais Komisijos prašymu 2004 m. birželio 2 d. pareiškė nuomonę apie deoksinivalenolį kaip nepageidaujamą medžiagą gyvūnų pašaruose: http://www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/478.Par.0005.File.dat/opinion05_contam_ej73_deoxynivalenol_v2_en1.pdf

⁽²⁾ Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) mokslininkų grupė teršalų maisto grandinėje klausimais Komisijos prašymu 2004 m. liepos 28 d. pareiškė nuomonę apie zearalenoną kaip nepageidaujamą medžiagą gyvūnų pašaruose: http://www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/527.Par.0004.File.dat/opinion_contam06_ej89_zearalenone_v3_en1.pdf

⁽³⁾ Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) mokslininkų grupė teršalų maisto grandinėje klausimais Komisijos prašymu 2004 m. rugsėjo 22 d. pareiškė nuomonę apie ochratoksiną kaip nepageidaujamą medžiagą gyvūnų pašaruose: http://www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/645.Par.0001.File.dat/opinion_contam09_ej101_ochratoxina_en1.pdf

⁽⁴⁾ Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) mokslininkų grupė teršalų maisto grandinėje klausimais Komisijos prašymu 2005 m. birželio 22 d. pareiškė nuomonę apie fumonizinus kaip nepageidaujamą medžiagą gyvūnų pašaruose: http://www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/1037.Par.0001.File.dat/contam_op_ej235_fumonisinis_en1.pdf

⁽⁵⁾ 2002 m. kovo 12 d. Komisijos rekomendacija 2002/214/EB dėl suderintos patikrinimų programos gyvūnų mitybos srityje 2002 metais remiantis Tarybos direktyva 95/53/EB (OL L 70, 2002 3 13, p. 20).

⁽⁶⁾ 2004 m. vasario 17 d. Komisijos rekomendacija 2004/163/EB dėl suderintos patikrinimų programos gyvūnų mitybos srityje 2004 metais remiantis Tarybos direktyva 95/53/EB (OL L 52, 2004 2 21, p. 70).

⁽⁷⁾ 2005 m. kovo 2 d. Komisijos rekomendacija 2005/187/EB dėl suderintos patikrinimų programos gyvūnų mitybos srityje 2005 metais remiantis Tarybos direktyva 95/53/EB (OL L 62, 2005 3 9, p. 22).

⁽⁸⁾ OL L 143, 2005 6 7, p. 3.

- (7) Šioje rekomendacijoje numatytą metodą reikėtų įvertinti iki 2009 m., visų pirma įvertinant, kiek jis prisideda saugant gyvūnų sveikatą. Stebėsenos duomenys, surinkti įgyvendinant šią rekomendaciją, taip pat padės geriau suprasti šių mikotoksinų metinį svyravimą ir koncentraciją įvairiuose pašarams skirtuose šalutiniuose produktuose, o tai yra be galo svarbu, norint priimti tolesnes teises priemones, jei to prireiktų,

REKOMENDUOJA:

- 1) Valstybės narės, aktyviai dalyvaujant pašarų verslo operatoriams, turi sustiprinti deoksinivalenolo, zearalenono, ochratoksino A ir fumonizino B1 + B2 bei toksino HT-2 gyvūnams šerti skirtuose grūduose ir grūdų produktuose bei sudėtiniuose pašaruose stebėseną.
- 2) Valstybės narės turi garantuoti, kad tiriant mėginius, būtų tuo pačiu metu ieškoma deoksinivalenolo, zearalenono, ochratoksino A, fumonizino B1 + B2 ir toksino HT-2 siekiant įvertinti, koku mastu šie toksinai pasitaiko kartu.
- 3) Valstybės narės turi atkreipti ypatingą dėmesį į šiuos mikotoksinus maisto gamybos šalutiniuose produktuose ar atliekose, skirtuose gyvūnams šerti.
- 4) Valstybės narės turi reguliariai teikti Komisijai analitinius duomenis, kurie bus kaupiami vienoje duomenų bazėje.

- 5) Valstybės narės turi garantuoti, kad vertinant sudėtinių pašarų ir gyvūnams šerti skirtų grūdų bei grūdų produktų tinkamumą, būtų taikomos priede pateiktos orientacinės koncentracijos vertės. Fumonizinui B1 + B2 šias orientacines vertes valstybės narės turi padėti taikyti nuo 2007 m. spalio 1 d.

- 6) Visų pirma valstybės narės turi garantuoti, kad pašarų verslo operatoriai savo rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų (HACCP) sistemoje ⁽¹⁾ kritinei ribai svarbiuose valdymo taškuose, skiriančiuose priimtinumą ir nepriimtinumą, nustatyti ir nustatytiems rizikos veiksniams išvengti, šalinti ar sumažinti taikytų 5 punkte minėtas orientacines vertes.

Valstybės narės, taikydamos šias orientacines vertes, turi atsižvelgti į tai, kad toksinų koncentracijos grūduose ir grūdų produktuose orientacinės vertės yra nustatytos tiriant jiems atsparesnias gyvūnų rūšis, todėl šias vertes derėtų laikyti didžiausiomis leistinomis orientacinėmis vertėmis.

Kalbant apie mažiau atsparesnius gyvūnus, valstybės narės turi prižiūrėti, kad pašarų gamintojai grūdams ir grūdų produktams taikytų žemesnes orientacines vertes, atsižvelgdami į gyvūnų rūšies jautrumą ir laikydamiesi nustatytų šiai gyvūnų rūšiai skirtiems sudėtiniams pašarams taikomų orientacinių verčių.

Priimta Briuselyje, 2006 m. rugpjūčio 17 d.

Komisijos vardu
Markos KYPRIANOU
Komisijos narys

⁽¹⁾ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 183/2005 (OL L 35, 2005 2 8, p. 1).

PRIEDAS

ORIENTACINĖS VERTĖS

Mikotoksinas	Gyvūnų pašarams skirti produktai	Orientacinė vertė mg/kg (ppm) pašaruose, kurių drėgnis yra 12 %
Deoksinivalenolis	Pašarinės medžiagos (*)	
	— grūdai ir grūdų produktai (**), išskyrus šalutinius kukurūzų produktus	8
	— šalutiniai kukurūzų produktai	12
	Papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčiai pašarai, išskyrus	5
	— papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčius pašarus kiaulėms	0,9
Zearalenonas	— papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčius pašarus veršeliams (< 4 mėnesių), ėriukams ir ožiukams	2
	Pašarinės medžiagos (*)	
	— grūdai ir grūdų produktai (**), išskyrus šalutinius kukurūzų produktus šalutiniai kukurūzų produktai	2
	— šalutiniai kukurūzų produktai	3
	Papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčiai pašarai	
Ochratoksinas A	— papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčiai pašarai paršeliams ir kiaulaitėms (jaunoms paršavedėms)	0,1
	— papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčiai pašarai paršavedėms ir penimoms kiaulėms	0,25
	— papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčiai pašarai veršeliams, pieningoms karvėms, avims (įskaitant ėriukus) ir ožkoms (įskaitant ožiukus)	0,5
	Pašarinės medžiagos (*)	
	— grūdai ir grūdų produktai (**)	0,25
Fumonizinas B1 + B2	Papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčiai pašarai	
	— papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčiai pašarai kiaulėms	0,05
	— papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčiai pašarai naminiams paukščiams	0,1
	Pašarinės medžiagos (*)	
	— kukurūzai ir kukurūzų produktai (***)	60
	Papildomos pašarinės medžiagos ir visaverčiai pašarai	
	— kiaulėms, arkliams (<i>Equidae</i>), triušiams ir naminiams gyvūnėliams	5
	— žuvims	10
	— naminiams paukščiams, veršeliams (< 4 mėnesių), ėriukams ir ožiukams	20
	— suaugusiems atrajotojams (> 4 mėnesių) ir audinėms	50

(*) Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į tiesiogiai gyvūnams šeriamus grūdus ir grūdų produktus, kad dėl jų naudojimo kasdieniame racione gyvūnas nepatirtų didesnės koncentracijos mikotoksinų poveikio, palyginti su atitinkamu koncentracijos poveikiu, kai kasdieniame racione naudojami visaverčiai pašarai.

(**) Terminas „grūdai ir grūdų produktai“ apima ne tik nebaigtiniame pagrindinių pašarų žaliavų sąraše, pateiktame 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 96/25/EB dėl pašarų žaliavų apyvartos ir naudojimo (OL L 125, 1996 5 23, p. 35) priedo B dalies 1 skyriuje „Grūdai, jų produktai ir šalutiniai produktai“ išvardytas pašarų žaliavas, bet ir kitas iš grūdų gaminamas pašarų žaliavas, ypač grūdų pašarus ir stambiuosius pašarus.

(***) Terminas „kukurūzai ir kukurūzų produktai“ apima ne tik nebaigtiniame pagrindinių pašarų žaliavų sąraše, pateiktame Direktyvos 96/25/EB priedo B dalies 1 skyriuje „Grūdai, jų produktai ir šalutiniai produktai“ išvardytas iš kukurūzų gaminamas pašarų žaliavas, bet ir kitas iš kukurūzų gaminamas pašarų žaliavas, ypač kukurūzų pašarus ir stambiuosius pašarus.